

ЛІТЕРАТУРА

1. Гуревич С. Газета: вчера, сегодня, завтра: учебное пособие / С. Гуревич. – М.: АспектПресс, 2004. – 288 с.
2. Кобяков О. О жанрах современной газетной журналистики / О. Кобяков // www.mediasprut.ru/jour/theorie/genre/ak-genre.shtml
3. Кройчик Л. Основы творческой деятельности журналиста / Л. Кройчик. – С.Пб.: Издво Михайлова В.А., 2000. – 200 с.
4. Лаврик О. Жанрово-стильові особливості репортажу в українській спортивній пресі // Теле-та радіожурналістика. – 2010. - Вип. 9, ч. 1. – С. 196–201.
5. Тертычный А. Жанры периодической печати / А. Тертычный. – М.: Аспект-Пресс, 2000. – 320 с.

І. Лучка

Науковий керівник — доц. Цепенюк Т. О.

СТРУКТУРНИЙ АНАЛІЗ ПРОМОВ МІШЕЛЬ ОБАМИ

Політична промова трактується як заздалегідь підготовлений гострополітичний виступ з позитивними чи негативними оцінками, обґрунтуванням, конкретними фактами, з накресленими планами, перспективою політичних змін. Вона реалізується через політичний дискурс, який являє собою сукупність смислів, когнітивних та ціннісних значень. Політична сфера також тісно пов'язана із питаннями гендеру як у прагматичному, так і мовному аспектах. Лінгвістичні дослідження показують, що маскулітний та фемітний стилі публічного спілкування відрізняються. Жінка прагне до гармонійної комунікації з виявленням солідарності, спільності позицій та підтримки.

В добу сучасних інформаційних технологій володіння інформацією про сучасний політичний дискурс є актуальним, оскільки громадськість зіткнулася з небувалим потоком пропаганди, неправдивих новин та заяв, з якими намагаються боротися країни Європейського континенту та країни, що розвиваються. Саме тому, елементарні знання технік маніпуляції суспільною свідомістю, таких як відверті популістські лозунги та «вкидування» пропагандистських матеріалів у сучасний інформаційний простір, необхідні для стримування цієї глобальної загрози.

Серед класичних робіт на цю тему можна відзначити праці Т.А. ван Дейка, Р.Барта, М.Фуко, Ю.Хабермаса.

Мета статті полягає в детальному аналізі, порівнянні та характеристиці структурних особливостей промов Мішель Обами.

З перших слів можна помітити, що Мішель – дуже здібний оратор, оскільки кожна її промова починається словами, які безумовно інтригують слухачів, наприклад, вона вдається до розповідей, ділиться історіями, які стосуються її досвіду, вживаючи такі конструкції як: *over the past few years as first lady; since; from the time*. Такий прийом покликаний психологічно підготувати слухачів до суті промови і ввести їх у процес сприйняття її змісту.

Очевидними є й функції, які виконує вступ:

- психологічну — закріплення контакту, уваги і зацікавленості, які були викликані зачином, створення необхідного настрою. Мішель починає більшість зі своїх промов словами подяки *thank you so much, just with your help, it is truly a pleasure*; чи питаннями на кшталт *how are you? What are your expectations?* чи вживає різноманітні вигуки *Oh, my Goodness*.

- змістову — опис цільової настанови промови, повідомлення теми, перелік і коротка характеристика проблем, які аналізуються в основній частині. Оскільки Мішель присвячує багато часу боротьбі з поширеною проблемою в Америці – ожирінням, нездоровим способом життя, тому вона розповідає як важливо займатися спортом, дотримуватися здорового способу життя, використовуючи відповідні словосполучення: *healthy and active life, excercises, healthy meal*. Не менш значущою є й тема освіти, та особлива увага приділяється праву освіти для дівчат, про що свідчить використання таких одиниць: *educational opportunities, violence against women, a door of opportunity*;

● концептуальну — наголошення на специфіці теми, визначення її актуальності і суспільної значущості. Перша леді наголошує з самого початку значущість теми промови, підсилюючи її різними прикметниками, такими як *utmost important, indispensable, heartbreaking*.

Щодо основної частини, Мішель в ній висвітлює основний зміст промови, для цього вона використовує факти, логічні докази, аргументацію, наводить різні теоретичні положення, аналізує приклади тощо.

Ще одним доказом того, що Мішель є хорошим промовцем, є те, як вона мотивує вибір аргументів ситуацією спілкування і складом аудиторії. Вони є переконливими, оскільки діють не лише логічно, а й емоційно. Яскравим прикладом є зміни інтонації, велика кількість експресивно забарвленої лексики, а саме прикметників, таких як: *worthtrying, powerful, respectful*, etc. В основній частині ми бачимо виклад матеріалу, докази, спростування.

У викладі інформації красномовець застосовує кілька функціональних типів мовлення: розповідь, опис, роздум. Найчастіше в промовах Мішель Обама ми стикаємося з розповідями. Розповідь — це динамічний функціонально-змістовий тип мовлення, що виражає повідомлення про послідовний розвиток подій. Як правило, це історія, питання, ознайомлення із суттю проблеми, основні факти чи події, що сприятимуть висвітленню проблеми і можуть стати вихідною позицією при доведенні. Наочним прикладом є речення:

I'm here to continue the conversation that I've started a few weeks ago, and it is the issue I care about deeply, not just because I'm a first lady, but because I'm a mother and I'm thinking about you all as a mother, we have to figure out what we have to do together [1]. Наведений уривок з промови Мішель Обама про здорове харчування є яскравим прикладом розповіді, оскільки мовець звертається до слухачів, вказуючи передусім на себе, як рольову модель, ознайомлює з суттю проблеми.

Опис теж притаманний промовам Мішель Обама, хоча й використовується не так часто. Опис — це систематизований виклад предмета промови, його частин, особливостей. За його допомогою промовець готує слухачів до доказу:

Over the past few years as first lady I've had an extraordinary privilege of traveling all across the country and everywhere I've gone and people I've met and the stories I've heard I've seen a very best of American spirit [2]. В наведеному уривку промови, ми бачимо до чого готує нас мовець, якою буде тема його виступу.

Невід'ємною частиною виступів першої леді є такий тип мовлення, як роздум. Роздум — це тип мовлення, за допомогою якого доводять або спростовують якісь тези, розкривають зв'язки між явищами дійсності. Він характеризується особливими логічними відношеннями між судженнями, які входять до його складу. У роздумі переважають речення з причинно-наслідковими зв'язками. Роздуми дають змогу активізувати увагу слухачів, збуджуючи думки та викликаючи зацікавленість до теми промови:

By learning each other languages and by showing such curiosity and respect for each other cultures all of you are building the bridges of understanding that will lead to so much more and I'm here today because I know, that our future depends on connection like this among young people across the globe [3]. Таким чином Мішель Обама вказує на причинно-наслідкові зв'язки, тобто змушує задуматись над тим, що потрібно зробити, щоб добитись поставлених цілей.

Неможливо не зазначити, що результат публічного виступу залежить не тільки від змісту, форми й структури промови, а й від враження, яке оратор справляє на слухачів, бо будь-яка промова сприймається ще й візуально. Враження про оратора складається уже з перших хвилин його появи перед аудиторією. Зовнішній вигляд, стиль, манери, жести і міміка промовця формують його імідж, який істотно впливає на готовність аудиторії слухати і сприймати промовця. Мішель Обама є однією з вельми шанованих людей, які гармонійно поєднують в собі професійні здібності та ефективні людські фактори. Її промови настільки логічно побудовані, що з перших же слів змушують уважно вслуховуватися та запам'ятовувати кожне слово.

Практично будь-яка промова складається з трьох основних частин: вступ, основна частина, висновок. Для того щоб зацікавити слухачів промови логічно продумані до найменших деталей. Структура промови — це внутрішній її устрій, так званий «кістяк», а також послідовність, зв'язність та пропорційність частин. Порівнюючи структури промов Мішель Обама, ми виділили такі структурні особливості в основній частині: розповідь, опис та роздум.

Перспективу подальших досліджень вбачаємо у глибшому вивченні особливостей вживання лексичних одиниць та синтаксичних структур у промовах Мішель Обама і аналізі їхнього перекладу українською мовою.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Michelle Obama Speech on Healthy Eating – [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=PaT5liD2KDA&hd=1>
2. Michelle Obama's Speech at Tuskegee University – [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=qhUKw15NFgE&hd=1>
3. Michelle Obama Praises Free Speech in China – [Електронний ресурс] Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=roWY-_tjgLI&hd=1
4. Hurko O. V. Implementation of affirmation category in a colloquial style / EUREKA: Social and Humanities : scientific journal. Tallin : Eesti Harju maakond, 2017. №2. С. 26–31.
5. Xiaolan L. Sexism in Language // Journal of Language and Linguistics / Lei Xiaolan. – Xi'an : Northwest Polytechnic University, 2006. – Vol. 5 – N. 1. – P. 87–94.

Стецько В.

Науковий керівник – доц. Цепенюк Т.О.

ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ ІРОНІЇ В ХУДОЖНІЙ ПРОЗІ

Дослідження питань комічного було і залишається актуальною проблемою різних галузей філологічних наук – лінгвістики, текстолінгвістики, лінгвостилістики. У цьому контексті значної ваги і актуальності набуває аналіз та системна презентація засобів комічного в англomовній прозі.

Зрозумілість комічного визначається тим, наскільки ясно виступає суперечність між загальноприйнятим способом вираження і наявним. До проблеми комічного у своїх працях звертались Т. Гоббс та Х. Спенсер, З. Фрейд та А. Бергсон, Д. Локк та М. Бахтін. О. А. Лаптева провела аналіз стилістичних прийомів створення іронії в сучасному газетному тексті на матеріалі російської мови. На матеріалі англійських і американських художніх творів мовленнєву природу і функціонування стилістичного прийому іронії вивчали Н. К. Саліхова, Ж. Є. Фомичева, А. В. Сергієнко [5, с. 271]. Не зважаючи на чималу кількість наукових розвідок присвячених відтворенню комічного цільовою мовою, феномен іронії досі залишається недостатньо вивченим з точки зору перекладу, у зв'язку з чим існує потреба у визначенні способів перекладу і дослідженні трансформацій, що мають місце при відтворенні іронії в цільовій мові. Існує необхідність визначення основних труднощів при передачі іронії в процесі перекладу.

Мета нашої статті полягає у вивченні поняття «іронія» і визначенні основних проблем перекладу іронії у художній прозі та шляхів їхнього подолання.

Енциклопедія «Українська мова» дає таке визначення поняття «іронія»: «Іронія (грец. εἰρωνεία, букв. – насмішка, глузування, прихований глум) – різновид антифразу, троп, де з метою прихованого глузування або для легкого добродушного жарту мовна одиниця з позитивно-стверджувальними (в широкому розумінні) значенням, конотацією або модальністю вживається з прямо протилежними характеристиками [6, с. 214]».

Іронія походить від грецького *eironeia* та буквально означає *удавання*. У різних галузях знань комічне визначається по-різному. В естетиці іронія - вид комічного, ідейно-емоційна оцінка, елементарною моделлю або прообразом якої слугує структурно-експресивний принцип мовної, стилістичної іронії [4]. У стилістиці іронія виражає насмішку або лукавство, коли слово або вислів знаходяться в контексті мовного значення, протилежного буквальному сенсу або заперечує його.

Іронія менш агресивна, більш інтелектуальна за своїм характером, але найчастіше вона анітрохи не менш критична, ніж сатира. Обидві вони є художньою формою критичного, оцінного освоєння дійсності, і в цьому їхня соціальна значимість. Різниця між ними полягає лише в способі вираження оцінно-критичного ставлення до світу.